

Luxembourg, 19. lipnja 2017.
(OR. en)

10197/17

MOG 42
CFSP/PESC 514
IRAQ 5

ISHOD POSTUPAKA

Od:	Glavno tajništvo Vijeća
Na datum:	19. lipnja 2017.
Za:	Delegacije

Br. preth. dok.:	10196/17 MOG 41 CFSP/PESC 513 IRAQ 4
Predmet:	Zaključci Vijeća o Iraku – zaključci Vijeća (19. lipnja 2017.)

Za delegacije se u Prilogu nalaze Zaključci Vijeća o Iraku koje je Vijeće usvojilo na 3551. sastanku održanom 19. lipnja 2017.

ZAKLJUČCI VIJEĆA O IRAKU

Vijeće za vanjske poslove, 19. lipnja 2017.

1. EU izražava veliko zadovoljstvo znatnim napretkom koji su iračka vlada premijera al-Abadija i iračke sigurnosne snage posljednjih mjeseci postigle u vojnim operacijama protiv Daiša. Taj je napredak okrunjen oslobođenjem većine gradskih okruga Mosula, što je bila vrlo velika prepreka osiguravanju pobjede nad Daišom na terenu u Iraku. EU ističe doprinos globalne koalicije u potpori vladi Iraka u njezinim operacijama protiv Daiša te potvrđuje svoju potpunu predanost sveobuhvatnom angažmanu globalne koalicije, među ostalim u borbi protiv nasilnog ekstremizma i terorizma u skladu s međunarodnim pravom. EU uvažava žrtve koje je irački narod podnio u operacijama kojima je cilj poraz Daiša. EU izražava zadovoljstvo nastojanjima vlade Iraka da zaštiti civile tijekom vojnih operacija te poziva iračke sigurnosne snage da i dalje stavljaju zaštitu civila u središte vojnih operacija širom Iraka. EU najoštrije osuđuje stalno nasilje Daiša te bezočna kršenja ljudskih prava i međunarodnog humanitarnog prava, uključujući nasumične napade, ubijanja i seksualno nasilje povezano sa sukobima. EU je duboko zabrinut zbog povreda i kršenja ljudskih snaga koje su navodno počinile iračke snage. Pozdravlja obveze koje su preuzeli savezna vlada Iraka i regionalna vlada Kurdistanu da brzo istraže sve navode te ih poziva da osiguraju da počinitelji za svoja djela odgovaraju u transparentnom postupku.

2. U ovom kritičnom trenutku u iračkoj povijesti EU ponovno ističe postojanu potporu jedinstvu, suverenitetu i teritorijalnoj cjelovitosti Iraka te čvrstu i aktivnu predanost očuvanju višetničke, viševjerske i viševjeroispovijedne naravi iračkog društva, što uključuje zaštitu manjinskih skupina. Kako bi se postigli cilj izgradnje zajedničkog viđenja budućnosti zemlje, za Iračane je sada bitno da započnu uključiv postupak pomirenja i na nacionalnoj i na lokalnoj razini. EU pozdravlja napore iračkih političkih čelnika na promicanju političke reforme i pomirenja te ustrajno poziva sve strane da nastave napredovati prema nacionalnom pomirenju u duhu uzajamnog razumijevanja i kompromisa. Trajna i dugoročna potpora međunarodne zajednice ključna je u tom pogledu. Trebalo bi poticati i obrazovanje kojim se promiče otvorenost prema raznolikosti.
3. EU smatra da se opći interes iračkog naroda najbolje brani dijalogom i suradnjom, da se moraju izbjeći jednostrani koraci i da se sva neriješena pitanja moraju riješiti sporazumnim stajalištima koja se temelje na potpunoj primjeni odredaba iračkog Ustava. EU poziva saveznu vladu Iraka i regionalnu vladu Kurdistanu da nastave raditi na temelju uspješne sigurnosne suradnje u operacijama za oslobađanje Mosula te da započnu konstruktivan dijalog o svim pitanjima iz područja politike i gospodarstva, među ostalim o spornim unutarnjim granicama. EU također ustrajno poziva sve stranke u iračkoj regiji Kurdistanu da nađu zajedničko stajalište i da obnove rad demokratskih institucija, među ostalim održavanjem regionalnih izbora.
4. EU smatra da je za vladu Iraka vrlo bitno ostvariti vidljiv napredak u političkim reformama kako bi se omogućilo potpuno nacionalno pomirenje utemeljeno na pravdi i odgovornosti, načelima funkcionalne demokracije, vladavini prava, poštovanju ljudskih prava i istinskoj uključenosti civilnog društva. EU poziva na brzu provedbu iračkog nacionalnog akcijskog plana za žene, mir i sigurnost. EU pozdravlja i podupire napore vlade Iraka na reformama te poziva sve vodeće iračke političare da u prvom redu rade na nacionalnom interesu i da podrže vladu u njezinim naporima na reformama, pomirenju i stabilizaciji, među ostalim i u razdoblju prije parlamentarnih i pokrajinskih izbora sljedeće godine koji bi se trebali održati na transparentan način i uz poštovanje demokratskih standarda. Uključivanje žena, mladih i manjina mora biti osigurano u svim procesima.

5. EU izražava iznimno veliku zabrinutost zbog humanitarnog stanja te uvažava znatna nastojanja svih iračkih tijela vlasti, Ujedinjenih naroda i drugih međunarodnih partnera u pružanju humanitarne pomoći i potpore raseljenim osobama i osobama pogođenima sukobom. EU ponovno ističe kako je važno da sukobljene strane osiguraju zaštitu civila i poštuju međunarodno pravo, uključujući međunarodno humanitarno pravo i međunarodno pravo o ljudskim pravima, tijekom neprijateljstava, a prema potrebi, i nakon njihova završetka. EU ujedno naglašava kako je hitno potrebno omogućiti siguran i neometan pristup humanitarnoj pomoći u svim područjima, zaštitu civila koji bježe od sukoba, hitnu medicinsku skrb kojom se spašavaju životi ranjenika i njihovu evakuaciju te neometan povratak interno raseljenih osoba čim bude sigurno da se vrate svojim domovima. Nužna je pojačana potpora posebnim potrebama žrtava seksualnog i rodno uvjetovanog nasilja te seksualnog nasilja povezanog sa sukobima. Vrlo je bitno da sve iračke vlasti osiguravaju da se postupcima sigurnosnih provjera u potpunosti poštuju nacionalno i međunarodno pravo te da kampovi zadrže svoj humanitarni i civilni značaj. S obzirom na trenutačan manjak financijskih sredstava u planu UN-a za humanitarni odgovor EU naglašava kako je hitno potrebno da cijela međunarodna zajednica poveća iznos humanitarne potpore vodeći računa o potrebama u cijelom Iraku. EU i njegove države članice predvode međunarodni humanitarni odgovor te će nastaviti izražavati solidarnost s iračkim narodom pružajući humanitarnu pomoć onima kojima je najpotrebnija i u skladu s humanitarnim načelima.

6. EU smatra kako je ključno da vlada Iraka i politički vođe, radi osiguravanja dugoročne stabilnosti Iraka, predlože i podupru proces tranzicijskog pravosuđa. Time se mora obuhvatiti mjere za privođenje Daiša pravdi i osiguravanje odgovornosti za kršenja i povrede ljudskih prava, uključujući ratne zločine, zločine protiv čovječnosti i genocid, kao i radnje protiv manjinskih skupina. Dokazi o takvim zločinima moraju se sačuvati, a takva kršenja potrebno je dokumentirati. EU i njegove države članice spremni su poduprijeti vladu Iraka u tom procesu. U vezi s time, pitanje stranih terorističkih boraca, posebice povratnika, i dalje zaslužuje poseban interes. Suradnja i razmjena informacija s relevantnim dionicima, na pravno usklađen način i putem odgovarajućih kanala ostaju ključni. EU poziva Irak da pristupi Rimskom statutu Međunarodnoga kaznenog suda. Također, EU poziva iračke vlasti da zajamče transparentan proces prava potraživanja putem kojeg se izgubljena imovina može vratiti zakonskim vlasnicima. EU nadalje ističe važnost provedbe programâ za demobiliziranje, reintegraciju i obrazovanje djece koju su regrutirale oružane skupine i napominje da su djeca uvijek žrtve kojima je potrebna institucijska i socijalna potpora te potpora zajednice. EU se protivi primjeni smrtno kazne u svim okolnostima. Poziva saveznu vladu Iraka da uvede moratorij na smaknuća te poziva i regionalnu vladu Kurdistanu da ponovno uvede moratorij, s ciljem konačnog ukidanja smrtno kazne.
7. EU pozdravlja napore vlade Iraka da ispuní zahtjeve svojeg *stand-by* aranžmana s MMF-om. EU naglašava kako su hitno potrebne financijske i gospodarske reforme kojima bi se Iraku omogućilo da krene putem gospodarskog oporavka, ponovne izgradnje i trajnoga gospodarskog i društvenog razvoja. EU je spreman nastaviti s doprinosom iračkim naporima za gospodarskom obnovom i aktivno podupirati iračke vlasti u njihovu radu na poboljšanju javnih usluga, jačanju uključivog upravljanja, borbi protiv korupcije i osiguravanju jednakih prava za sve Iračane neovisno o njihovoj etničkoj pripadnosti, spolu, vjeri ili uvjerenju, u skladu s iračkim Ustavom. EU potiče iračke vlasti da ubrzaju financijske i gospodarske reforme. Spreman je poduprijeti Irak u bliskoj suradnji s MMF-om i Svjetskom bankom u procesu provedbe reformi potrebnih za jačanje i diversifikaciju gospodarstva koje će dovesti do boljih prilika za otvaranje radnih mjesta, među ostalim za mlade, promicati povratak raseljenih osoba i doprinijeti stabilizaciji lokalnih zajednica povećavajući njihovu otpornost. EU pozdravlja nastojanja EIB-a i Iraka da dovrše pregovore o okvirnom sporazumu o omogućavanju dugoročne kreditne potpore Iraku. EU i dalje snažno podupire mandat Misije Ujedinjenih naroda za pomoć Iraku.

8. EU naglašava važnost sigurnosti i vladavine prava za stabilnost oslobođenih područja i diljem cijele zemlje. Ključno je da sigurnosne agencije poboljšaju svoj odnos s civilnim stanovništvom. U tu svrhu EU i njegove države članice već pružaju potporu Iraku u sigurnosnom sektoru, među ostalim osposobljavanjem policije i podupiranjem protuterorističkih struktura i obavještajnih službi, kao i vojnom obukom koju neke države članice pružaju na bilateralnoj osnovi. EU će težiti usklađenosti s drugim međunarodnim partnerima s ciljem boljeg ispunjavanja potreba iračkih vlasti. Kao odgovor na zahtjev iračkih vlasti EU ispituje mogućnost angažiranja tima EU-a za savjetovanje i pomoć pri reformi sigurnosnog sektora koji bi pomogao u naporima oko provedbe reformi u suradnji i usklađenosti s drugim međunarodnim partnerima.
9. Dosada se u oslobođena područja vratilo 1,8 milijuna interno raseljenih osoba. EU pozdravlja to važno postignuće. EU smatra kako su za dugoročnu stabilnost Iraka ključni stabilizacija oslobođenih područja i siguran, informiran, dobrovoljan i nediskriminirajući povratak interno raseljenih osoba i izbjeglica u skladu s međunarodnim standardima zaštite. Rad na stabilizaciji mora predvoditi Irak, ali uz potporu i koordinaciju s međunarodnom zajednicom, uključujući Ujedinjene narode. Stoga EU poziva iračku vladu, putem dijaloga sa svim relevantnim dionicima i vodeći u potpunosti računa o interesima pogođenih zajednica, uključujući manjine kao što su jezidi, kršćani i Turkmeni, da osigura stvarnu sigurnost, uključivo upravljanje i pružanje osnovnih usluga u oslobođenim područjima kako bi se interno raseljenim osobama omogućio povratak njihovim domovima te učinkovito suzbili pokušaji demografskog prekrajanja. Tim će se mjerama upotpuniti postojeći naponi na obnovi osnovnih usluga i izvora zarade, među ostalim putem UNDP-ova instrumenta financiranja stabilizacije. Uspješnim djelovanjem u tom području omogućit će se Iračanima da se vrate svojim domovima i ondje ostanu smanjujući na taj način pritisak raseljavanja kojem su izložene susjedne zemlje. EU poziva vladu Iraka na dodatnu suradnju u omogućavanju dostojanstvenog, sigurnog i urednog povratka iračkih državljana u domovinu u skladu s međunarodnim pravom, uključujući međunarodno pravo o ljudskim pravima, te iračkim obvezama kako su navedene u Sporazumu o partnerstvu i suradnji. Vijeće također potiče Komisiju i visoku predstavnicu da nastave trenutačne razgovore sa saveznom vladom Iraka o migracijama koji bi trebali obuhvatiti sve njihove aspekte u sklopu uzajamno korisnog zajedničkog nastojanja.

10. EU i njegove države članice među najvećim su donatorima u procesu stabilizacije i spremni su pojačati svoju potporu. EU aktivno sudjeluje u koordinaciji stabilizacijskih napora globalne koalicije, među ostalim kao tematski koordinator o ublažavanju opasnosti od eksploziva.
11. EU pozdravlja nedavni diplomatski angažman Iraka sa svojim susjedima. EU potiče sve zemlje u regiji da nastave s tim naporima, da podupru jedinstvo, suverenitet i teritorijalnu cjelovitost Iraka te da imaju konstruktivnu ulogu u podupiranju stabilnosti i pomirbe unutar Iraka i u široj regiji. EU naglašava važnost poboljšane regionalne gospodarske suradnje radi ostvarivanja blagostanja Iraka i njegovih susjeda.
12. Uzimajući kao polazišnu točku regionalnu strategiju za Siriju i Irak, kao i prijetnju koju predstavlja Daiš, EU je i dalje čvrsto predan podupiranju Iraka u oporavku od trenutačne krize, posebice provedbom Sporazuma o partnerstvu i suradnji s Irakom nakon što bude u potpunosti ratificiran, uključujući suradnju o demokraciji i ljudskim pravima, trgovini i ulaganju te svim aspektima migracija.
13. Na temelju ovih zaključaka Vijeće poziva visoku predstavnicu i Europsku komisiju da u dogledno vrijeme predstave elemente za strategiju EU-a za suradnju s Irakom.
